

Center for Jura og Kontrol
J.nr. 2019-62-31-00061
Ref. RENS
Dato: 19-12-2019

Høringsnotat til bekendtgørelse om fødevarekontrol og offentliggørelse af kontrolresultater

Fødevarestyrelsen sendte forslag til ny bekendtgørelse om fødevarekontrol og offentliggørelse af kontrolresultater i høring i november 2019. I høringbrevet blev det fremhævet, at indkomne høringssvar ville blive offentliggjort. Høringssvarene offentliggøres nu, og i den forbindelse vil Fødevarestyrelsen kort berøre det væsentligste indhold.

er indkommet høringssvar fra DI Fødevarer, FødevareDanmark, DSK, ITD, Dansk Erhverv, Horesta, Landbrug & Fødevarer, DRC og BKD.

Flere temaer går igen i høringssvarene. Derfor vil fremstillingen nedenfor være tematiseret. Et fuldt overblik over høringssvarene fås alene ved gennemsyn af de konkrete indkomne bemærkninger.

Opfølgende kontrolbesøg

Høringsbidrag

De fleste høringsbidrag indeholder bemærkninger om, at to opfølgende kontrolbesøg er unødvendigt. Der fremsættes flere argumenter herfor, som understøtte dette synspunkt, herunder at praksis om to opfølgende kontrolbesøg ikke bør gælde for den daglige/ugentlige kontrol og ej heller ved dagligt tilsyn.

Det bør fremføres mere klart, hvornår der ikke vil blive gennemført to ekstra kontrolbesøg (anvendelse af undtagelsen i § 1, stk. 6). Og undtagelsen bør anvendes i et større omfang end kun ved manglende ophængning af kontrolrapport med glad smiley.

Det bør også præciseres, hvad der menes med kontrol på anden vis end kontrolbesøg.

Det fremhæves også, at to opfølgende kontroller opleves som unødvendige omkostninger (økonomisk straf).

I et enkelt høringssvar fremhæves det, at Fødevarestyrelsen allerede i dag kan træffe afgørelse om at gennemføre ekstra kontrolbesøg i virksomheder, hvor der vurderes at være et aktuelt behov herfor (skærpet kontrol).

I flere høringssvar kvitteres der dog for, at Fødevarestyrelsen reducerer det samlede antal ordinære kontrolbesøg. Endvidere anerkender flere høringssvar også, at nogle virksomheder kan have behov for to opfølgende kontrolbesøg.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen må henholde sig til den politisk besluttede ændring for den opfølgende kontrol i fødevarevirksomheder.

Følgende fremgår dog af forligsteksten til fødevareforlig 4:

”Virksomheder, der får sanktioner, retter typisk op inden den opfølgende kontrol, men har samtidig tendens til at få nye sanktioner senere. Derfor skal en sanktion fremover udløse to gebyrbelagte kontrolbesøg i stedet for ét. Det første besøg er målrettet overtrædelsen, og kun ved åbenlyse problemer i virksomheden tages andre emner op. Det andet besøg er en fuld kontrol. Formålet er dels at løfte regelefterlevelsen på længere sigt hos de virksomheder, der har fået en sanktion, dels at styrke incitamentsstrukturen og øge den præventive effekt af kontrollen.”

Det forventes ikke, at de to opfølgende kontroller vil have samme varighed, da det første besøg vil være målrettet tidligere konstaterede overtrædelse (kortere kontrolbesøg), mens det andet opfølgende kontrolbesøg vil være en fuld opfølgende kontrol (standard kontrolbesøg).

Med hensyn til områder, hvor der ikke vil blive gennemført to opfølgende kontrolbesøg kan Fødevarestyrelsen nævne, at dette især forventes anvendt ved anmærkning for manglende ophængning af en kontrolrapport med en glad smiley og så ved anmærkninger givet ved stikprøvekontrol af transportmidler.

Der ændres ikke ved den nuværende fleksible tilgang, hvor emner med anmærkninger ved den daglige kontrol på slagterier o.l. bliver kontrolleret igen ved en efterfølgende daglig kontrol. Kun anmærkninger givet ved en af de op til fire årlige ordinære kontroller udløser to opfølgende kontroller.

Fødevarestyrelsen gennemfører i dag opfølgning på anden vis end ved kontrolbesøg. Denne mulighed videreføres i den nye bekendtgørelse. Der er tale om en konkret vurdering af, om opfølgningen fx kan gennemføres administrativt.

Manglende opdatering af vejledninger

Høringsbidrag

I flere høringssvar påpeges det, at der mangler yderligere materiale i form af opdatering af fx kontrolfrekvensvejledningen. Det er uklart, hvad begreberne frekvensbaseret basiskontrol og stikprøvebaseret basiskontrol dækker. Det fremhæves også, at det er vigtigt at forklare virksomhederne, hvad analysemodeller m.v. går ud på.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Den nye vejledning om kontrolindsatser, som erstatter kontrolfrekvensvejledningen, vil blive gjort offentligt tilgængelig i januar 2020. Det tilsigtes, at denne vejledning skaber yderligere klarhed over Fødevarestyrelsens fremtidige kontrolkoncept. Af hensyn til planlægningen og gennemførelsen af Fødevarestyrelsens kontrolvirksomhed kan alle oplysninger dog ikke gøres tilgængelige.

Smiley-ordning

Høringsbidrag

Selvom der ikke er foreslået materielle ændringer til kravet om offentliggørelse af kontrolrapporter, er der i enkelte høringsbidrag bemærkninger om, at det findes kritisabelt, at kontrolrapporter skal ophænges ved indgangen til virksomheden, inden en evt. klagesag er afgjort.

Ligeledes er der høringsbidrag til selve elite-smileyen og dennes fremtid.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Smileyordningen vil som led i Fødevareforlig 4 blive evalueret.

Variation i kontrollen

Høringsbidrag

Det bemærkes, at især variation i kontrollen på tværs af Danmark kan gøre det svært for virksomheder at komme ud af Fødevarestyrelsens kontrolfokus, når blot ét ud af de to opfølgende besøg skal indeholde en sanktionering for, at Fødevarestyrelsen kommer på to nye besøg.

Fødevarestyrelsens bemærkninger

Fødevarestyrelsen arbejder for en ensartet fødevarekontrol, men variation kan forekomme på baggrund af en sags faktiske omstændigheder, fx pga. kontrolhistorik eller alvorligheden af en konkret observation.

Lovtekniske præciseringer efter endt høring

Fødevarestyrelsen har som led i høringen fundet, at der bør foretages en sproglig præcisering i § 19, stk. 4. § 19, stk. 4 ændres, så det fremgår, at kopi af kontrolrapporter skal fremsendes til kunden på anmodning, når der anvendes digitale platforme til salg. I stedet for "ved postordresalg og salg via internettet" skrives "ved postordresalg og salg via hjemmesider, apps og andre digitale platforme".

Ændringen har ikke juridiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Salg via hjemmesider, apps og digitale platforme sker allerede i dag ved anvendelse af internettet. Denne tilpasning giver læseren af bekendtgørelsen en bedre forståelse af bestemmelsens indhold.

Slutteligt har der i enkelte høringssvar været bidrag af lovteknisk karakter. Der er foretaget justering i nødvendigt omfang.